

Звіт

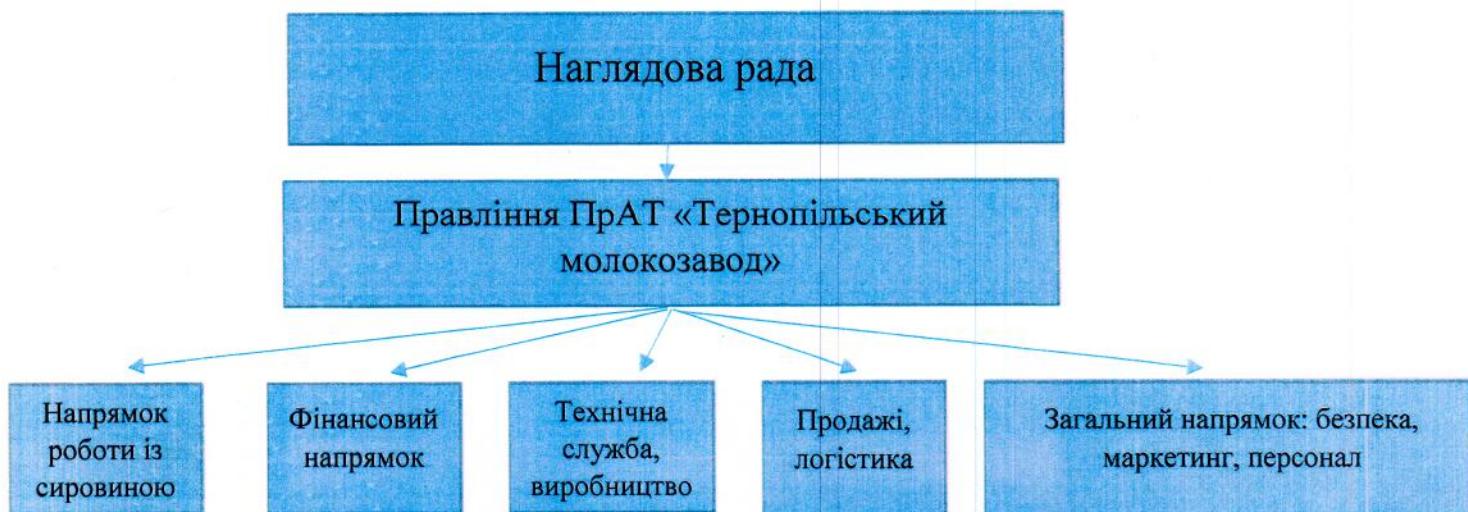
про управління

ПрАТ "Тернопільський молокозавод"

2019р.

1.1. Організаційна структура

Організаційна структура ПрАТ «Тернопільський молокозавод» відображає мету та завдання які стоять перед нами. За потреби вона видозмінюється. Нижче подано структуру Товариства за напрямками підпорядкування.

Організаційна структура ПрАТ «Тернопільський молокозавод» є функційною. Функційна структура Товариства побудована на принципах залучення до керівництва висококваліфікованого персоналу, який має вузьку спеціалізацію. Дано структура характерна високим рівнем вертикальної диференціації. В Товаристві переважає централізація влади, проте у торговій команді та маркетингу запроваджується активно робота в командах та делегування повноважень. Усі працівники дотримуються правил, норм і регламентів корпоративної культури, які сповідує керівництво Товариства.

Організаційна структура Товариства являє собою ієархію, яка складається із чотирьох рівнів:

- вищий рівень управління (наглядова рада, правління);
- середній рівень управління (керівники самостійних структурних одиниць);

- первинний рівень управління (керівники первинної ланки: дільниць, груп, відділів);
- рівень виконавців (працівники).

Основними перевагами функційної структури ПрАТ «Тернопільський молокозавод» є:

- виконання завдань, які потребують спеціальних знань та навиків;
- ефективність в умовах змінюваності середовища;
- постійне підвищення якості управлінських рішень.

Очолює Товариство Голова правління якому підпорядковуються усі структурні одиниці Товариства, зокрема топ- менеджмент, який складається із наступних керівників:

- перший заступник Голови правління;
- заступник Голови правління-директор заводу;
- заступник голови правління – директор торгового дому;
- заступник голови правління (фінансовий напрямок);
- головний бухгалтер;
- директор з маркетингу;
- начальник служби інформаційного забезпечення.

Організаційна структура філій (14 філій на Заході та Центрі України) базується на географічному принципі, який передбачає відповідальність менеджерів на місцях за ведення справ, в той час як головне керівництво тримає у своїх руках планування та контроль. Усі географічні регіони (філії), включно із базовим (м. Тернопіль), є рівноправними в організаційному плані.

1.2 Стратегія та цілі

- Ввійти в ТОП-5 виробників молочних брендів України;
- зростання обсягу продажу кефіру та йогурту на 40% (у тонажі);
- зростання обсягу експорту на 10%.
- зменшення фінансового навантаження за 3 роки на 30% (зокрема, кредитного портфелю);

1.3 Сфера діяльності

ПрАТ «Тернопільський молокозавод» входить в десятку найбільших виробників молочної продукції в Україні.

Продукція товариства представлена в усіх регіонах України (крім окупованих територій), та експортується в країни Європи, Азії та Африки.

2. "Результати діяльності"

2.1 Динаміка обсягу продукції

Дохід від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг в 2019р. в порівнянні з 2018р. зріс на 2%. Валовий прибуток склав 247,4 млн. грн.

2.2 Впровадження нової продукції

В 2019 році було впроваджено 27 SKU нової продукції, а саме:

- Йогурт білий 1,6% пляшка 290 г
- Йогурт білий + пробіотики 2,5% ПП 430 г
- Йогурт білий + пробіотики 2,5% стакан 330 г
- Йогурт білий + пробіотики 2,5% пляшка 290 г
- Йогурт білий безлактозний 2,5% ПП 430 г
- Йогурт білий безлактозний 2,5% стакан 330 г
- Йогурт білий безлактозний 2,5% пляшка 290 г
- Йогурт білий “по-грецьки” 8% стакан 330 г
- Йогурт білий нежирний ПП 900 г,
- Молоко «Відбірне» 2,5% жиру ПП 900 г
- Молоко «Відбірне» 3,4% жиру ПП 900 г
- Сметана «Відбірна» 15% жиру стакан 330 г
- Сметана «Відбірна» 20% жиру стакан 330 г
- Йогурт «Лісова ягода» пляшка 290 г та 900 г
- Йогурт «Полуниця» пляшка 290 г та 900 г
- Йогурт «Злаки» пляшка 290 г та 900 г
- Йогурт «Абрикос» пляшка 290 г та 900 г
- Йогурт «Смузі» 2,0 % «Полуниця-банан-базилік» пляшка 290 г
- Йогурт «Смузі» 2,0 % «Персик-Маракуя-Меліса» пляшка 290 г
- Йогурт «Смузі» 2,0 % «Груша-Яблуко-Липа» пляшка 290 г
- Кефір нежирний пляшка 900 г

- Кефір 1 % пляшка 900 г
- Кефір 2,5 % пляшка 900 г

ЙОГУРТ

БІЛИЙ + ПРОБІОТИКИ

ЙОГУРТ БІЛИЙ + ПРОБІОТИКИ -

чудове поєднання неперевершеного смаку та користі. Містить особливі «дружні бактерії», що здійснюють позитивний вплив на мікрофлору та імунну систему. Може сприяти кращому травленню та знижувати дискомфорт.

ЖИРНІСТЬ

2,5%

МАСА

430 g
330 g

ПАКУВАННЯ

КАРТОННА УПАКОВКА
Pure-Pak® Sense
СТАКАН
з ПОЛІСТІРОЛУ
PS

ШТРИХ-КОД

4820045702853
4820045702839

ТЕРМІН
ПРИДАΤНОСТІ

21
дoba

ДОКУМЕНТ

ТУ У 15.5-
33548609-003:
2007

ЙОГУРТ

БІЛИЙ БЕЗЛАКТОЗНИЙ

ЙОГУРТ БІЛИЙ БЕЗЛАКТОЗНИЙ -

твій ідеальний вибір, якщо ти контролюєш споживання лактози. Не містить молочного цукру - лактози (менше - 0,1%). Має всі корисні властивості білого йогурту «Молокія». Природній солодкий смак. Що таке лактоза? - присутній виключно в молочних продуктах природній цукор. Часто лактозу ще називають молочним цукром. Що таке безлактозний продукт? - Продукт не містить молочного цукру (лактози) завдяки природному ферменту, який розщеплює її.

ЖИРНІСТЬ

2,5%

ПАКУВАННЯ

КАРТОННА УПАКОВКА
Pure-Pak Sense

СТАКАН
З ПОЛІСТИРОЛУ

ТЕРМІН
ПРИДАТНОСТІ

21
дoba

МАСА

430 g

330 g

ШТРИХ-КОД

4820045702860

4820045702846

ДОКУМЕНТ

ТУ У 15.5-
30356917-010:
2018

ЙОГУРТ

БІЛИЙ ПО-ГРЕЦЬКИ

густий

ЙОГУРТ БІЛИЙ ПО-ГРЕЦЬКИ -

має насичений ніжно - вершковий смак та кремоподібну текстуру, що надихатиме на створення кулінарних шедеврів. Відмінно підходить для основи корисних сніданків, свіжих овочевих салатів, добре смакує зі свіжими фруктами та медом.

ЖИРНІСТЬ

8%

МАСА

330g

ПАКУВАННЯ

СТАКАН
З ПОЛІСТИРОЛУ

ШТРИХ-КОД

4820045702808

ТЕРМІН
ПРИДАТНОСТІ

21
дoba

ДОКУМЕНТ

ТУ У 15.5-
25422297-004:
2011

ЙОГУРТ

БІЛИЙ НЕЖИРНИЙ

ЙОГУРТ БІЛИЙ НЕЖИРНИЙ -

це ідеальний продукт для тих, хто стежить за своєю фігурою та хоче залишатися у формі, не відмовляючи собі у задоволенні смакувати улюбленими стравами. Поживний і насичений завдяки своїй білковій складовій. Легкий завдяки низькокалорійності.

ЖИРНІСТЬ

0,05%

МАСА

900 g

ПАКУВАННЯ

КАРТОННА УПАКОВКА
Pure-Pak® Sense

ШТРИХ-КОД

4820045702877

ТЕРМІН
ПРИДАТНОСТІ

21
дoba

ДОКУМЕНТ

ТУ У 15.5-
25422297-004:
2011

МОЛОКО ВІДБІРНЕ

МОЛОКІЯ

МОЛОКО, ЯКЕ ТЕБЕ ЛЮБИТЬ

зазирни на ферму

ВИГОТОВЛЕНО З МОЛОКА ГАТУНКУ
ЕКСТРА ВІД МОЛОЧНИХ ФЕРМ:

ТОВ «Дзендрівське»
Черкаської області;

• • •
ТОВ «Кищенці»
Черкаської області;

• • •
ПАП «Агропродсервіс»
Тернопільської області;

• • •
ТОВ НВА «Перлина Поділля»
Хмельницької області.

ЖИРНІСТЬ

2,5%
3,4%

МАСА

900 g

ПАКУВАННЯ

КАРТОННА УПАКОВКА
Pure-Pak® Sense

ШТРИХ-КОД

4820045702884
4820045702891

ТЕРМІН
ПРИДАТНОСТІ

12
діб

ДОКУМЕНТ

ДСТУ 2661

СМЕТАНА ВІДБІРНА

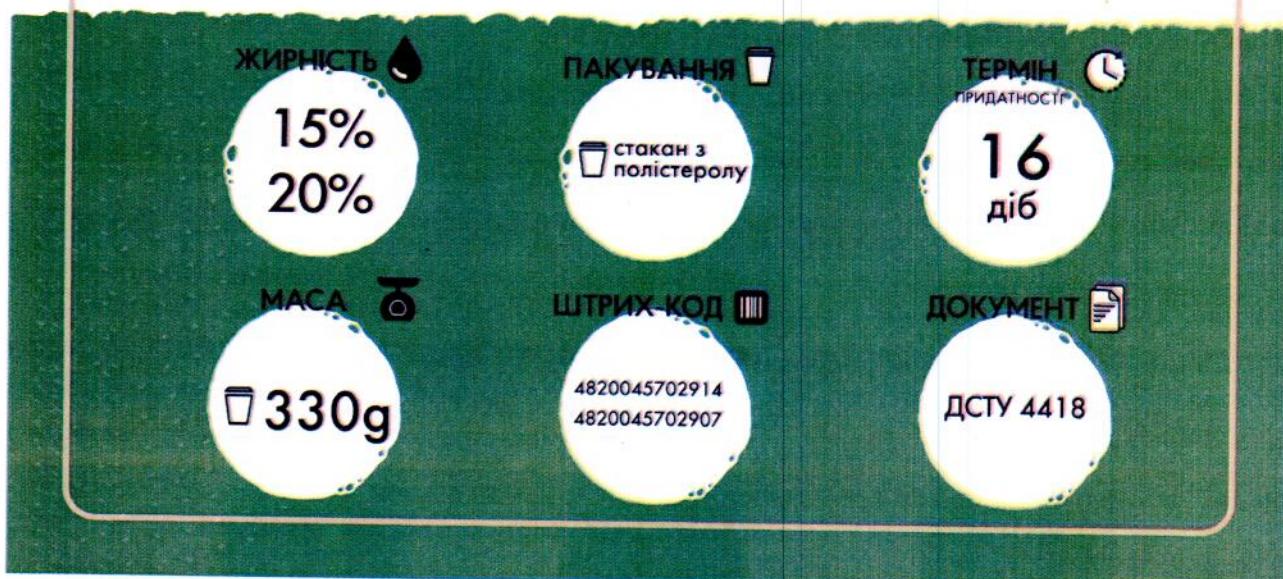
МОЛОКО, ЯКЕ ТЕБЕ ЛЮБИТЬ

СМЕТАНА «ВІДБІРНА» ТМ «МОЛОКІЯ» -

це кисломолочний продукт, виготовлений шляхом сквашування вершків зі свіжого коров'ячого молока чистими культурами молочнокислих бактерій.

Родзинкою сметани «Відбірної» є особливий «лагідний» процес її виготовлення, завдяки якому у кожному стакані формується густа, ложкова консистенція.

ЙОГУРТ солодкий

ЖИРНІСТЬ

1,4%

МАСА

900g

ПАКУВАННЯ

ПЕТФ
пляшка

ШТРИХ-КОД

4820045703522
4820045703546
4820045703559
4820045703539

ТЕРМІН
ПРИДАΤНОСТІ

21
дoba

ДОКУМЕНТ

ТУУ 15.5-
25422297-004:
2011

ЙОГУРТ СОЛОДКИЙ

СОЛОДКІ ЙОГУРТИ «МОЛОКІЯ» -

це кисломолочний продукт, виготовлений зі свіжого коров'ячого молока від зразкових фермерських господарств, йогуртової закваски та фруктових наповнювачів. Солодкі йогурити ТМ «Молокія» не містять рослинних жирів, штучних ароматичних речовин, консервантів, стабілізаторів та у готовому вигляді не піддаються термізації, завдяки чому зберігають усі корисні бактерії.

ЖИРНІСТЬ

1,4%

ПАКУВАННЯ

ПЕТФ
пляшка

ТЕРМІН
ПРИДАТНОСТІ

21
дoba

МАСА

290g

ШТРИХ-КОД

4820045703195
4820045703171
4820045703188
4820045703164

ДОКУМЕНТ

ТУ У 5.5-
25422297-004:
2011

«СМУЗІ»

«СМУЗІ» ТМ «МОЛОКІЯ» –

це кисломолочний продукт, виготовлений зі свіжого коров'ячого молока від зразкових фермерських господарств, фруктів (25% фруктового наповнювача), екстрактів ароматних трав та йогуртової закваски.

Смузі "Молокія" – це більше ніж йогурт, адже до йогурту ми додали втричі більше фруктів та екстракти ароматних трав. Його користь полягає у поєданні багатьох компонентів, що містять вітаміни, пектин, клітковину, білок, кальцій та необхідні мінерали.

Завдяки різноманітності фруктів, для кожного смаку смузі «Молокія» притаманна своя особлива консистенція:

- пюре полуничні та банану
- ніжні волокна персика та маракуйї
- шматочки яблука та груші

ЖИРНІСТЬ

2,0%

МАСА

290g

ПАКУВАННЯ

ПЕТФ
пляшка

ШТРИХ-КОД

4820045703478
4820045703461
4820045703485

ТЕРМІН
ПРИДАТНОСТІ

21
дoba

ДОКУМЕНТ

ТУ У 15.5-
25422297-004:
2011

КЕФІР

питний

КЕФІР ПИТНИЙ ТМ "МОЛОКІЯ" -

це кисломолочний продукт, виготовлений зі свіжого коров'ячого молока від фермерських господарств та закваски на основі кефірного грибка.

Питний кефір представлений у пакуваннях: пляшці та Pure - Pak. Виготовлення такого кефіру відбувається резервуарним способом. Тобто у процесі сквашування його постійно вимішують у великих ємностях, завдяки чому кефір стає ніжним та однорідним.

ЖИРНІСТЬ

0%

1%

2,5%

МАСА

900g

ПАКУВАННЯ

ПЕТФ
пляшка

ШТРИХ-КОД

4820045703263
4820045703270
4820045703287

ТЕРМІН

ПРИДАТНОСТІ

14
діб

ДОКУМЕНТ

ДСТУ 4417

3. "Ліквідність і зобов'язання"

Станом на 31.12.2019р. вартість активів, які забезпечують своєчасне виконання зобов'язань становить 856,4 млн. грн., в т.ч необоротні – 586,6 млн. грн., оборотні – 269,8 млн. грн.

Сума зобов'язань становить 455,5 млн. грн., в т.ч. довгострокові – 193,7 млн. грн., короткострокові – 261,8 млн. грн.

Оборотних активів достатньо для покриття поточних зобов'язань, так як коефіцієнт ліквідності більше 1.

4. "Екологічні аспекти"

Для більш якісного контролю використання води на підприємстві проведено модернізацію виробничих дільниць, а саме проведено заміну застарілого обладнання на сучасне більш ефективне з автоматичними системами виконання і контролю.

Для зменшення викидів парникових газів, регулярно проводиться діагностика (режимна карта) парових котлів.

Для економії електро енергії проведено заміну вентиляційної системи на системи з рекуперуванням, також вмонтовано частотні перетворювачі на електродвигуни технологічного обладнання.

Систематичне поводження з відходами мінімізує витрати матеріалу та обсяги утилізації. З цією метою служать безпечні методи знешкодження з розділенням за типом відходів та економічно доцільними процесами утилізації. Відповідно до корпоративної політики МОЛОКІЯ, всі виробничі об'єкти зобов'язані запобігати надмірному утворенню, утилізувати та скорочувати відходи та утилізувати їх безпечно у відповідності до чинного законодавства.

5. "Соціальні аспекти і кадрова політика"

5.1. Загальна кількість працівників. Частка жінок на керівних посадах.

Як уже зазначалось, однією із цінностей Товариства є чесність. Тому відповідність нормам Кодексу законів про працю і виконання усіх державних вимог щодо соціального захисту у відносинах між компанією та працівниками вважається непорушним правилом нашого бізнесу.

Кількість працівників на кінець 2019 року :

1510 людей працювало на заводі з виробництва харчової продукції, у головному офісі та філіях у регіонах станом на кінець 2019 року. Третину посад ТОР менеджменту займають жінки.

Важливо розуміти, що ми прагнемо надати всім працівникам комфортні умови для праці. З метою покращення умов праці ми у 2019 році завершили добудову офісу. Прагнення забезпечення співробітників комфорктними робочими місцями допомагає підтримувати високий баланс довіри. Основною метою управління чисельністю і складом персоналу компанії є оптимізація витрат праці на виконання основних видів робіт, пов'язаних з діяльністю торгового підприємства, та забезпечення заповнення необхідних робочих місць працівниками відповідних професій, спеціальністю і рівнем кваліфікації.

5.2 Заохочення (мотивація) працівників

На ПрАТ «Тернопільський молокозавод» політика визначення заробітної плати розроблена таким чином, щоб забезпечити її конкурентоспроможність на ринку праці для залучення кваліфікованих працівників. При цьому розмір середньої заробітної плати підприємства перевищує рівень заробітної плати у більшості регіонах України.

У 2019 році у порівнянні з 2018 роком заробітна плата зросла на 39 %.

ПрАТ «Тернопільський молокозавод» самостійно проводить усі необхідні відрахування відповідно до українського законодавства з метою забезпечення соціальної захищеності персоналу, в тому числі і пенсійного забезпечення після завершення трудової діяльності.

5.3 Охорона праці

У рамках Закону України «Про охорону праці» запобігання нещасним випадкам та інцидентам у повсякденній роботі, при експлуатації виробничих приміщень, обладнання, а також на робочих шляхах і транспортних маршрутах, де люди можуть зазнати шкоди є пріоритетом для МОЛОКІЯ. Обов'язки та відповідальність визначені у відповідних положеннях та корпоративній політиці.

Одним з основних пріоритетів МОЛОКІЯ – життя і здоров'я працівників. Одним із наших основних завдань є забезпечення охорони праці та безпеки наших працівників, а також працівників підрядників та постачальників на території компанії та під керівництвом досвідчених працівників МОЛОКІЯ. Це тягне за собою запобігання нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням, оцінка потенційних небезпек, забезпечення всебічного управління охороною праці та створення здорового робочого середовища.

Як частина політики охорони праці та безпеки, ми пропонуємо нашим співробітникам регулярні медичні огляди. Тут основна увага приділяється ризикам, які існують на кожному робочому місці. Крім того, дотримуються всі

відповідні положення щодо обов'язкового навчання працівників МОЛОКІЯ з питань охорони праці.

Ми прагнемо розробляти і експлуатувати наші процеси і виробничі потужності таким чином, щоб вони не становили жодних ризиків для працівників або спільноти. Таким чином, компанія МОЛОКІЯ постійно працює над подальшим розвитком культури безпеки, досвіду співробітників та глобальної корпоративної політики щодо безпеки виробництва та технологій, яка визначає єдині процедури та стандарти для виявлення ризиків та визначення заходів безпеки, а отже, забезпечує рівномірний рівень безпеки на всіх виробничих ділянках. Відповідність внутрішнім та зовнішнім нормам охорони праці перевіряється у внутрішніх перевірках командою експертів з охорони праці на заводі.

5.4. Навчання персоналу

Ми, як Товариство, яке швидко розвивається, розуміємо, що для того, щоб працювати максимально ефективно і рухатися в ногу з часом, необхідно постійно вдосконалювати знання та вміння своїх працівників.

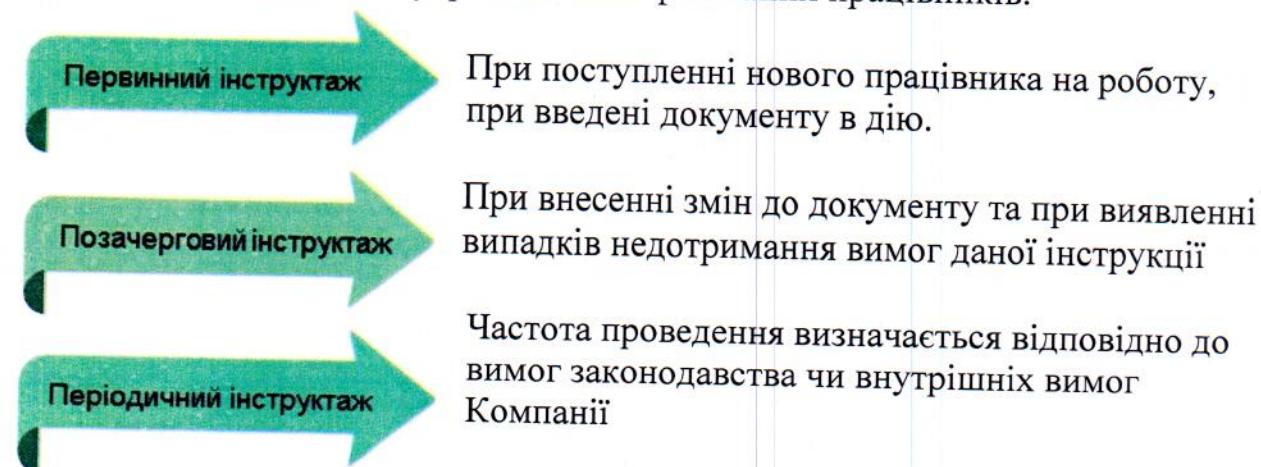
Потреба у навчанні персоналу у нас визначається у двох основних аспектах:

- якісному (чому вчити та які навички розвивати),
- кількісному (яку кількість працівників різних категорій треба вчити).

Згідно інструкції з навчання персоналу, яка діє в ПрАТ «Тернопільський молокозавод» навчання персоналу поділяється на зовнішнє та внутрішнє.

Зовнішнє навчання передбачає участь працівників у різного роду семінарах та конференціях чи навчання із залученням зовнішніх експертів. Товариство підтримує працівників, які бажають отримати кваліфікацію у затребуваних на підприємстві напрямках.

Основними формами **внутрішньої теоретичної та практичної підготовки персоналу** у ПрАТ «Тернопільський молокозавод» є інструктажі, тренінги, навчання із залученням внутрішніх кваліфікованих працівників.

5.5. Рівні можливості працевлаштування

ПрАТ «Тернопільський молокозавод» дбає про забезпечення рівних можливостей у працевлаштуванні. Зокрема, ми сприяємо працевлаштуванню людей з інвалідністю. Вони працюють у різних напрямках Товариства. Ми продовжуємо працювати над створенням нових місць для людей з обмеженими можливостями.

6. РИЗИКИ

Роботу з управлінням ризиками в ПрАТ «Тернопільський молокозавод» інтегровано в процеси діяльності Товариства в рамках організаційної структури. Товариство прагне забезпечити, щоб система корпоративного управління й ухвалення рішень включала всебічну оцінку ризиків.

Основні ризики, які можуть спричинити істотний негативний вплив на виробничі показники, грошові потоки і фінансовий стан, наведені нижче.

ГАЛУЗЕВІ РИЗИКИ

Ризики, пов'язані з залежністю від постачальників молока-сировини

Вагомою проблемою для Товариства, є дефіцит молока як сировини. Для ефективної роботи Товариства необхідне максимальне завантаження технологічних ліній. Оскільки в країні з кожним роком обсяг виготовленого молока як сировини скорочується, а ПрАТ «Тернопільський молокозавод» виготовляє всю свою продукцію виключно із молочної сировини без застосування рослинних жирів та інших домішок, Товариство гостро відчуває потребу молока як сировини.

Заходи з управління ризиками

Товариство вживає активних заходів із диверсифікації постачальників молока-сировини. З метою забезпечення достатнього обсягу молока як сировини продовжує вести переговори з фермерськими господарствами не тільки західного, але й східних та центральних регіонів країни.

Ризики, пов'язані з цінами на молоко-сировину, інгредієнти та пакувальні матеріали

Ціни на молоко-сировину суттєво впливають на фінансові показники Товариства, оскільки вартість сировини – основна складова собівартості готової продукції. В загальному обсязі закупівлі пакувальних матеріалів імпортна складова залишається суттєвою, зростання цін на пакувальні матеріали негативно впливає на результати діяльності Товариства.

Заходи з управління ризиками

Оптимізація витрат

Товариство вживає заходів із оптимізації витрат. Зокрема вживаються заходи зі зменшення витрат, пов'язаних із закупівлею молока та ведуться перемовини із господарствами про перегляд цін на молоко-сировину.

Ухвалюючи рішення щодо придбання імпортних пакувальних матеріалів, також береться до уваги цінова кон'юнктура ринку.

ПРАВОВІ РИЗИКИ

Ризики податкового регулювання

Для податкового середовища в Україні властиві складність податкового адміністрування, суперечливі тлумачення податковими органами податкового законодавства та нормативних актів. У ході звичайної господарської діяльності Товариство здійснює операції, тлумачення яких можуть бути різними у Товариства та податкових органів.

Непослідовність у застосуванні, тлумаченні та впровадженні податкового законодавства може призвести до судових розглядів, які, зрештою, можуть стати причиною нарахування додаткових податків, штрафів і пені, а ці суми можуть бути суттєвими.

Заходи з управління ризиками

Товариство виконує вимоги податкового законодавства, здійснює постійний моніторинг змін і доповнень, внесених до законів та інших нормативно-правових актів, оцінює і прогнозує ступінь можливого впливу таких змін на його діяльність.

Товариство орієнтоване на співпрацю з державними органами з метою забезпечення дотримання вимог законодавства в сфері валютного та податкового законодавства. Щодо операцій, тлумачення яких може бути неоднозначним, робляться запити до відповідних державних органів.

Ризики, пов'язані з безпекою та збереженням активів

Діяльність Товариства пов'язана з операційними ризиками технологічного, технічного та природно-кліматичного характеру, діями персоналу і третіх осіб, що можуть привести до негативних наслідків, в тому числі через помилки персоналу, розкрадання, терористичні акти тощо.

Заходи з управління ризиками

Товариством проводиться робота щодо вивчення наявних технічних систем охорони об'єктів. Організоване відеоспостереження по периметру підприємства. Періодично проводяться тести на фізичне проникнення на територію підприємства сторонніх осіб.

Налагоджена та здійснюється постійна взаємодія з МВС України та його структурними підрозділами, у тому числі в областях, з питань забезпечення безпеки об'єктів Товариства.

Ризики, пов'язані з правовим регулюванням окремих видів діяльності

Держава контролює певні види діяльності Товариства шляхом видачі відповідних ліцензій та дозволів. Згідно з чинним законодавством окремі ліцензії, дозволи та патенти видаються на будівництво, використання прекурсорів, здійснення торгової діяльності тощо. Ліцензії видаються на певний період, і їх дію можна подовжити на той самий строк.

Заходи з управління ризиками

Товариство вживає заходів щодо продовження терміну дії спеціальних дозволів та ліцензій шляхом відповідних звернень до центральних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Також товариство вживає заходів щодо вчасного та в повному обсязі виконання програм робіт, які визначені ліцензійними угодами. У випадку неможливості їх виконання, Товариство готове відповідні обґрунтування та пропозиції щодо коригування цих програм і вносить на розгляд відповідних державних органів.

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ

Валютні ризики

Товариство здійснює свою операційну діяльність переважно на території України і її залежність від валютного ризику визначається, головним чином,

необхідністю придбання пакувальних матеріалів у іноземних постачальників, що в основному деномінується у євро та доларах США. Товариство також здійснює експорт масла солодковершкового та казеїну.

Заходи з управління ризиками

Товариство здійснює щомісячний перегляд цін реалізації масла солодковершкового та казеїну з урахуванням валутного курсу.

Ризики ліквідності

Незадовільна платіжна дисципліна з боку споживачів, а також перехід на попередню оплату за відвантажену готову продукцію (що стосується в основному торгівельних мереж) призводять до зростання обсягу інвестицій, необхідних для фінансування робочого капіталу.

Заходи з управління ризиками

Менеджментом Товариства проводиться систематичний аналіз дебіторської заборгованості та вживаються заходи щодо її зменшення. Також Товариство вживає заходів для поступового переходу на оплату відвантаженої готової продукції за фактом поставки. Здійснюється диверсифікація каналів збуту (мережі, роздріб, хорека, нетрадиційні канали збуту, власна торгівля) із збільшенням частки тих каналів, які погоджуються підписувати договори за умови передоплати або зменшення відтермінування.

7. "Дослідження та інновації"

На підприємстві постійно ведуться розробки нових продуктів з оглядом на тенденції розвитку ринку та вподобань споживачів. В наступному році планується випуск абсолютно нових видів йогуртів в зручній екологічній упаковці та розробка інших нових продуктів.

8. "Фінансові інвестиції"

Товариство проводить дослідження кон'юнктури ринку молочної продукції в Україні і світі, оцінюючи перспективи для інвестицій у цю галузь в майбутньому.

9. Перспективи розвитку"

В 2020-2021 р.р. товариство планує збудувати новий виробничий корпус з виробництва сухих молокопродуктів за новітніми технологіями, що дасть змогу збільшити об'єм переробки сирого молока та реалізувати поставлені цілі увійти в п'ятірку найбільших виробників молочної продукції в Україні.

Голова правління

Віталій Ковалчук